

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 722

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

datum: 17 juli 2020

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Bestrijding kindermisbruik - Maatregelen onderwijs (2)

Deze schriftelijke vraag sluit aan bij mijn eerdere schriftelijke vraag over dit onderwerp, met name schriftelijke vraag nr. 717 van 16 juli 2020.

Uit een open brief van Child Focus, gepubliceerd op 15 juli 2020, blijkt dat het aantal dossiers over kindermisbruik enorm gestegen is sinds het begin van de lockdown, in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar. Half juli blijken er al meer dossiers over kindermisbruik geopend te zijn dan in heel 2019.

Uit cijfergegevens die Child Focus in de open brief bekendmaakt, blijkt dat sinds het begin van de lockdown het aantal meldingen van online grooming (i.e. volwassenen die minderjarigen online benaderen met seksueel misbruik als einddoel) bijna is verdrievoudigd. De dossiers over sextortion (seksuele afpersing) van minderjarigen zijn toegenomen met 118. Het aantal klachten van jongeren die online seksueel geïntimideerd werden, verdubbelde.

1. Welke reacties heeft de minister van de onderwijsverstrekkers, scholen en sociale partners ontvangen over de open brief van Child Focus?
2. Welke signalen heeft het Ministerie van Onderwijs en Vorming sinds 16 maart 2020 opgevangen in verband met kindermisbruik? Welke stappen werden vervolgens ondernomen?
3. Hoeveel meldingen van kindermisbruik waren in 2020 afkomstig van onderwijsinstellingen, inclusief centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's)? Wat zijn de problemen die gemeld worden? Hoe verhoudt het aantal meldingen vanuit onderwijsinstellingen zich tot het totaal aantal meldingen over kindermisbruik? Wat is de evolutie van het aantal meldingen vanuit onderwijsinstellingen van de voorbije tien jaar?
4. Is de minister van plan om scholen te bevragen over het stijgend aantal gevallen van kindermisbruik? Zo ja, op welke manier zal dit dan gebeuren?
5. Op welke manier worden scholen geïnformeerd over (het herkennen en melden van) kindermisbruik? Welke partners worden daarbij betrokken?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 722 van 17 juli 2020

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

- 1-4. De zaken die het Vlaams Parlementslid beschrijft in zijn vraagstelling, waren een belangrijk argument om te pleiten voor een maximale heropening van de scholen. Alle onderwijspartners in het overleg van het brede onderwijsveld kwamen tot een akkoord, waarover vele uren vergaderd is en dat heeft geleid tot een vlotte heropstart.

De CLB's rapporteerden dat er tijdens de paasvakantie 2020 gemiddeld 65 chatgesprekken per openingsdag werden gevoerd, wat driemaal het aantal gesprekken is van tijdens de vorige paasvakantie. In de maanden april en maart 2020 stonden de CLB's in voor:

- 7.382 interventies in het kader van verontrusting. Dit zijn 68 interventies meer dan in het volledige schooljaar 2018-2019 (7.314 interventies)
- 11 729 interventies rond problemen thuis, dit is een toename van 27 % t.o.v. maart - april 2019
- 3.410 interventies rond interactieproblemen binnen het gezin, dit is een toename van 57% t.o.v. maart - april 2019

Omwille van deze hoge cijfers kende de Vlaamse Regering een projectsubsidie van 82.500 euro toe aan de CLB-sector om versneld te kunnen inzetten op **blended hulpverlening** via de CLBch@t voor de periode van 1 mei 2020 tot en met 31 augustus 2021. Daarnaast werd bij de uitwerking van de verschillende **pandemiescenario's** voor het schooljaar 2020-2021 rekening gehouden met kwetsbare leerlingen. Kwetsbare leerlingen kunnen in het schooljaar 2020-2021 in elke fase naar school blijven gaan.

Verder sprak ik met het onderwijsveld af dat scholen en CLB's ook in 2020-2021 specifieke aandacht zullen hebben voor leerlingen die kwetsbaar zijn en/of omwille van corona of andere factoren niet of moeilijker deelnemen aan onderwijs. Belangrijk is dat **scholen en CLB's waakzaam zijn en blijven** voor signalen en hun rol opnemen zoals wordt verwacht vanuit leerlingenbegeleiding en jeugdhulp.

5. Elke vorm van geweld op kinderen en jongeren vormt een ernstige schending van hun recht op ontwikkeling en op de voor hun welbevinden noodzakelijke zorg en bescherming. Dit vraagt de uitbouw van een **integraal preventie- en reactiebeleid**. Onderwijsinstellingen zijn zelf verantwoordelijk voor de uitbouw van dergelijk beleid en het nemen van maatregelen, met respect voor alle betrokkenen.

We trachten scholen hierbij wel te ondersteunen.

- Er werden **procedures** uitgewerkt wat betreft de preventie en aanpak van grensoverschrijdend gedrag op school. Zo werd samen met Sensoa en Child Focus oa. gewerkt aan het [Raamwerk Seksualiteit en Beleid Onderwijs](#). Het Raamwerk reikt scholen handvatten en bouwstenen aan om hun beleid rond seksualiteit en lichamelijke integriteit te analyseren, te verfijnen en/of bij te sturen. Het Raamwerk bevat o.a. ook een gedragscode en handelingsprotocol. Hier wordt duidelijk uitgelegd welke stappen te ondernemen zijn bij een melding, vermoeden of vaststelling van seksueel grensoverschrijdend gedrag of misbruik.
- Scholen kunnen zowel bij Sensoa als bij het GO!/de onderwijskoepels terecht voor **vorming**.

- Verder werden er ook binnen het GO!, de onderwijskoepels en de CLB-netten **aanspreekpunten integriteit** aangeduid. Hier kan je als school terecht met alle vragen rond vorming, professionalisering, aanpak en preventie van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag.
- **Tips** voor de concrete aanpak van probleemsituaties en hoe te reageren op ongewenst gedrag kunnen ook gevonden worden in het [beleidsplan ter bevordering van welzijn en welbevinden in onderwijsinstellingen](#).

Bij confrontatie met een melding, vermoeden of vaststelling van grensoverschrijdend gedrag of misbruik, is het in eerste instantie van belang om de **veiligheid** van de betrokken leerling(en) te garanderen en ondersteuning te bieden. De verantwoordelijke(n), zoals afgesproken binnen de instelling, wordt ingelicht. Vervolgens kan binnen het schoolteam verder besproken worden hoe de situatie verder aan te pakken. Het CLB is hierbij het eerste aanspreekpunt van de school.

Het behoort tot de professionaliteit van het **CLB** om in elke specifieke situatie de juiste stappen te zetten op basis van de informatie die verzameld wordt in een vraagverheldering waarbij informatie verzameld wordt, zowel bij leerling, school, gezin,... **Het leidend principe is altijd het belang van het kind.**

Het CLB heeft verschillende mogelijkheden om een antwoord te bieden op een verontrustende situatie: een eigen traject lopen, beroep doen op andere hulpverlenende instanties, samenwerken met een huisarts, ... Dit alles in nauwe samenwerking met de school.

- Indien deze trajecten echter geen afdoend antwoord bieden en het CLB inschat dat de veiligheid van het kind in het gedrang is, heeft het CLB wettelijk de mogelijkheid en deontologisch de plicht om deze situatie te melden aan de Procureur des Konings. De wetgever heeft er, door het invoeren van artikel 458 bis in het Strafwetboek, voor gezorgd dat dit mogelijk is zonder het beroepsgeheim te schenden.
- Indien het CLB van oordeel is dat er sprake is van verontrusting en de veiligheid van het kind of de jongere is niet in het gedrang, kan zij terecht bij het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling of een Ondersteuningscentrum Jeugdzorg voor een consult waarbij het CLB ondersteund wordt in de verdere aanpak van het probleem.
- Verontrustende situaties waarbij het CLB vastloopt in de samenwerking met de ouders of de leerling kunnen op basis van een teambeslissing aangemeld worden bij het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling of het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg. Deze twee voorzieningen zijn van overheidswege gemandateerd om indien blijkt dat hulp maatschappelijk noodzakelijk is zelf in te grijpen of door te verwijzen naar gerechtelijke hulp.

Indien een school de **veiligheid van de leerling niet kan garanderen of er sprake is van acuut gevaar** moet de **politie** worden ingeschakeld. Ook als een school weet heeft van [misbruik of andere strafbare feiten door personeelsleden](#), op of naast de school, schakelt ze de politie in en neemt ze verdere maatregelen om haar leerlingen te beschermen.